

Yttrande**Västra Götalandsregionen**

Datum 2025-09-22

Diarienummer IKN 2025-00184

Till Klimat- och näringslivsdepartementet

Ert diarienummer KN 2025/01049

Yttrande över remiss av betänkandet Bättre förutsättningar för klimatanpassning

Västra Götalandsregionen har mottagit remiss av betänkandet Bättre förutsättningar för klimatanpassning (SOU 2025:51). Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden svarar i egenskap av ansvarig nämnd för regionövergripande strategiskt arbete inom samhällsplanering, kollektivtrafik och infrastruktur.

Västra Götalandsregionen är i grunden positiv till utredningen och välkomnar att frågan om klimatanpassning får ökad tyngd genom anpassad lagstiftning. Utredningen tar steg i rätt riktning och lyfter fram konstruktiva förslag kring bland annat kustskydd och skydd av bebyggelse.

Utredningen lägger fram flera lagförslag som innebär både ökade möjligheter och åtaganden för kommunerna, som tangerar Västra Götalandsregionens ansvarsområden.

Kapitel 9: Västra Götalandsregionen tillstyrker betänkandets förslag om statligt ansvar och utredning av utbyggnaden av kustskydd.

Kapitel 8.2 Västra Götalandsregionen tillstyrker betänkandets förslag om tillfälligt marktillträde för att skydda eller återställa väg och järnväg.

Ur ett regionalt perspektiv vill Västra Götalandsregionen belysa följande:

- Behov av samordning och analys av rollfördelning på olika nivåer, för ett effektivt genomförande. Den regionala nivåns roll behöver tydliggöras.
- Konsekvens- och resursanalys krävs, inklusive perspektiv kring naturvärden och biologisk mångfald.
- Nationella riktlinjer för klimatrelaterade risker behövs, där det framgår vilken grund nationella beslut utgår ifrån gällande klimatscenario, tidshorisont och extremhändelser. Detta är i nuläget oklart.
- Fokus på skydd av bebyggelse och kust i ett första steg är motiverat, men inte heltäckande. Den biologiska mångfalden är akut hotad av klimatförändringar och bedömning av hur klimatanpassningsåtgärder påverkar naturvärden och biologisk mångfald behöver beaktas. Biologisk mångfald och andra ekologiska aspekter bör inkluderas vid bedömning och prioritering av åtgärder, särskilt där risk för målkonflikter föreligger.

Västra Götalandsregionen noterar att utredningen är begränsad i omfattning och vill påtala vikten av ett skyndsamt fortsatt arbete för vidareutveckling av klimatanpassningsåtgärder. Regeringen bör presentera en tydlig plan över vilka fortsatta steg som kommer att tas i arbetet med klimatanpassningsåtgärder.

Behovet av samordning är mycket stort och en rollfördelning för samverkan mellan olika aktörer behöver tydliggöras, den regionala nivåns betydelse saknas i utredningen. Övergripande planering och samordning av klimatanpassningsåtgärder är nödvändig för att de åtgärder som vidtas ska bli så effektiva som möjligt. Länsstyrelsen har ett uppdrag med begränsade resurser, men olika aktörers roller behöver förtydligas och frågan om tillräcklig resurssättning belysas. Både kommuner, regioner, kommunala samverkansorgan, länsstyrelser och andra aktörer kan och bör bidra till samhällsskydd och beredskap inom klimatanpassning.

Västra Götalandsregionen vill se ett fortsatt arbete för att tydliggöra roller och ansvarsfördelning mellan olika aktörer.

Finansiering av åtgärder och stöd till kommuner

Konsekvens- och resursbeskrivning behöver tas fram som ett nästa steg.

Lagförslagen innebär ökade möjligheter för den kommunala nivån, men även

omfattande skyldigheter. Många av Västra Götalandsregionens 49 kommuner är små till ytan och/eller invånarantal och saknar idag tillräcklig kompetens och resurser för det arbete som krävs. Riskområden sträcker sig ofta över kommungränser. Åtgärder kan även behöva vidtas i ett annat område än där den största risken för skador föreligger, vilket väcker frågor om finansiellt ansvar.

Västra Götalandsregionen ser behov av att ta fram modeller för kompetensstöd, styrning, finansiell fördelning och ett förtydligande av statligt ansvar inom klimatanpassning.

Louise Jeppsson, ordförande infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden